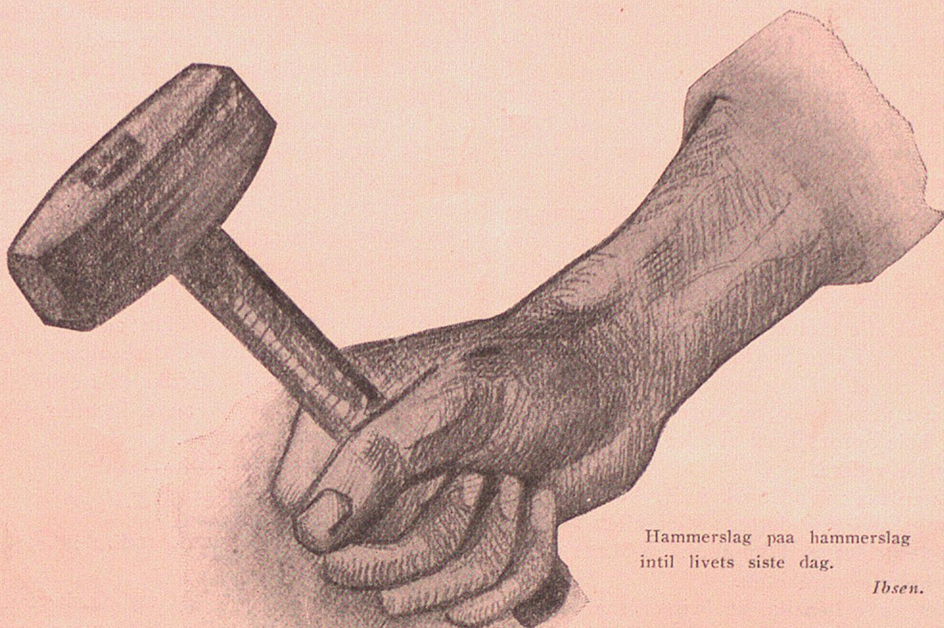
HAMMERSLAG

Hammerslag paa hammerslag
intil livets siste dag.
Ibsen.

HAMMERSLAG — Organ for sprædelse av anarkistiske ideer og tanker, utkommer og kan bestilles hos Johan Hellum, 964 John St., Seattle, Wash. Pris i U. S. 50c aaret. Forsent til Norge kr. 2.00. Utkommer maanetlig.

No. 1. **Oktober 1911.**

TIL LÆSERNE.

I tidligere dage, da den overveiende majoritet av os tjente noen faa herrer i landet som slaver — stod lænkebundne arbeidende paa deres akre fra den aarle morgen til silde aften, altid med pisken over os — det var da ingen ymtede om frihet, rettigheter og "rimelige krav" Det er først nu idag, efter at vi faktisk har opnaad at tileine os en hel del av dem at vi sent og tidlig skriker op om det — om det vi allerede har og ikke ønsker

Jeg tror vi idag har erhvervet os flere rettigheter end vi egentlig trænger. Og flere rettigheter end vi virkelig kan haandtere. Og vil vi ha flere rettigheter endnu, er saa blot vort ønske, da har vi m a k t til at forskaffe os dem. Mange av os arbeider nu kun 8 timer pr. dag; vi bestemmer vor arbeidsløn og saa godt som alle betingelser for det arbeide vi yder, og naar vi har levert en dags arbeide er vi helt frie. Vi kan da gaa og se en Ibsen-opførelse, en Wagner-opera, eller vi kan læse. Vi kan læse Maeterlinck, Nietzche, Tolstoi — hvem som helst. Saa langt er vi altsaa komne idag.

Men saa umaadelig forskjellen er mellem vore livsbetingelser og vilkaar og forfædrenes, maa det allikevel sies, at vi mennesker av idag med alle vore rettigheter og friheter ikke er det minste lykkeligere. Og at det er saa mangt endnu hos os, der gjør os tilværelsen bitter — det vet vi og erfarer vi hver dag. Kun naturlig derfor at vi søker at opnaa mer glæde og solskin. Men friheten, de svulmende høilytte raap om "rimelige krav" og rettigheter det er noget tomt latterligt noget.

Det er ikke mer frihet vi søker og har behov for, men mer karakter i os, mer mand

i os. Det er av mangel paa det, tilværelsen smærter os.

Jeg er en radikaler, en revolutionær, og som alle andre revolutionære foreser ogsaa jeg kommet av en omfattende revolution. Jeg bebuder en saadan.

Men den revolution jeg bebuder er imidlertid ikke netop en saadan, der paa noen faa timer forvandler en hel stor by til et inferno.

Det er en revolution inde i hjerterne og hjernerne hos menneskene selv, jeg bebuder. En revolution, der begynder inden fra, fra hjerterne og arbeider sig udad, saaledes, at alle mennesker i landet blir adelsmennesker i aand og karakter. For uten at vi opnaar at bli adelsmennesker i aand og tanke, i utfoldelsen av vore handlinger, og i vor hele opførsel, vil vi ikke kunne komme et skridt videre.

Noen faa mænd og kvinder blandt os er begyndt at indse dette. Men noen faa, en haandfuld blot, er ikke alle som burde indse og erkjende sandheten.

Det er i hensikt at bringe saa mange som muligt til forstaaelse og erkjendelse herav, vi idag er gaaet i gang med at utgi dette lille blad, hvilket vi haaber vil finde nødvendig støtte hos vore venner.

Ved siden av at lægge vækt paa en utpræget Ibsen-forkyndelse, vil vi holde frem kommunismen og forøvrigt belyse og anskueliggjøre ideer nær beslæktet og benyttet til anarkismen og dens tænkning. Samfundet, menneskene og deres mange forunderlige institutioner skal vi analysere og kritisere efter beste evne. Religionen, moralen, sædeligheten, aandslivet, kulturen, kunsten og videnskapen vil efter tur komme under hammeren.

KRISTOFFER HANSTEEN.

For vel en menneskealder tilbake føttes hos en bedre familie et steds i Norge en gut, som vokste til og trænede sig til at bli en bra kjæk gut. Han sentes i skole, derefter til landets høieste læreanstalt, universitetet. At han skulde bli til noget, derom tvilte ikke. For store mænd med de prægtigste hjerner hadde tidligere baaret hans navn.

Og han blev virkelig til noget. For han hadde hjerne, hjerte og var av nobel karakter. Og han kunde baade se og reflektere og være opriktig og sandhetskjærlig nok til at meddele andre, hvad han saa, slik han saa. Det var mand i ham, og en vakker dag forfærdet han sine forældre ved at erklære sig en talsmand for det anarkistiske livssyn, og ved at føre en pen — den eneste som den gang førtes i Norge. En pen som aldrig tidligere d e r var ført.

Det var modigt gjort og tappert, men haardt var det for ham at staa alene med sine ideer og sin lille avis "Til frihet!" Da han for noen aar siden døde var det ingen til at ta op hans arbeide og føre det videre, men vil vi bevidne, at "revolutionens aand endnu lever", som Hans Jæger sa, og der findes dem som mindes ham endnu.

Som vi idag utsender første nummer av "Hammerslag" maa vi gjenkalde i erindringen mindet om denne ædle hjertensgode noble Kristoffer Hansteen.

HENRIK IBSEN.

Mesterens kolosale værk endnu ikke begyndt.

Den store storm har lakt sig og de mange litterater og sensationsskribenter som albuet sig frem i fronten for at fortælle verden, at Ibsen var gal, raa, ukristelig og meget andet — de har nu stilfærdigt trukket sig tilbake igjen, ind i sig selv, og holder mund. Der er nemlig intet mer at si om ham. Alt vedrørende hans kunst, stil og teknik er nu saa vel og grundig drøftet, utredet og fremlakt for folket videnskabelig, at intet mer kan sies. Det er derfor ogsaa stilt om hans navn. Der er ikke engang en litterat som længer vover sig frem med noget Ibsen-prat.

Naar undtas "et hidtil utrykt dikt av Ibsen", som nu og da gaar som en spøkefærd gjennem aviserne, er der intet mer tilbake av den store litterære bevægelse, som skaptes av mesteren i slutningen av det forrige aarhundrede. Men vil man derfor tro, at hans indflydelse er tapt for verden, da er man hildet i en feiltagelse. For endt er hans værk ikke, førend vi ser ham der høit oppe i taarnet, flagrende med sin hat til os og — falde ned. Men mange lange aar vil forløpe imidlertid, inden det sker, og da naar det sker, det store forunderlige, at hans livs arbeide er brakt til en ende, da vil vi med Hilde i vild begeistring utbryte: "Min — min bygmester!"

Jeg er en av dem som ser i Ibsen, ikke blot en dramatist, en forfatter til saa og saa mange dramaer, skuespil og dikte; jeg ser i ham mere religonsstifteren, veilæggeren, bygmesteren, end dramatisten og kunstneren. Og tror jeg, er det som saadan han i fremtiden skal læses og dyrkes.

En vakker dag i den nære fremtid skal det staa klart for os alle.

RELIGION FOR FOLKET.

Engang skapte noen mennesker sig et ideal i et overnaturligt væsen — en gud, der var ophavet til alt og som raadet over alt. Idealet skulde forskjønne deres liv her paa jorden, forædle dem og efterhaanden bringe dem fra en tilstand af vildskap og dyriskhet til en tilstand, da man nærmet sig hinanden i fordragelighet, i kjærlighet og levde livet sammen i fred og god forstaaelse med hverandre.

Idealet var stort og skjønt, og om alle mennesker blot vilde hellige sig til det i opriktighet, i sandhet; tro paa gud og gjøre ham efter, da vilde denne jord nok bli et paradis for de mange. Budskapet herom sprædtes over den hele jord, og herlige templer og katedraler reiste sig over alt hvor mennesker bodde; i saadanne mængder og med en slik prakt, at man næsten kunde synes det synd for gud at ødsle saa forfærdelig med sten, marmor og folks tid og arbeidskræfter. Men troen var stærk, offerviljen god, og alle mennesker snart vundet for gud.

— Ja vundet for gud maa man si de fleste mennesker i de civiliserte lande i dag er. For det er en kjendsgjerning: en "ikke-troende" er nemlig et saa sjeldent individ at støte paa, at man rent betrakter ham som et skrumpelskud av slægten. Men de troende, som altsaa er i overveiende flertal, og som i aarhundreder har prydet by som bygd med vældige praktfulde kirker til guds ære, den gud som er godheten og alkjærligheten og som de sætter foran sig — hvorledes har de gjort det her i verden? —

Mig synes det ikke, at denne verden, der er saa rik paa herlige kostelige kirker, templer og katedraler — at den vidner saa meget om gudhengivenheten, den store herlige og forunderlige gudhengivenhet, der er kjærlighet, fordragelighet, broderskap; kort sakt alt, hvad er stort og skjønt og godt.

Engang, mens jeg endnu var et barn, trodde jeg alle mennesker var gode og snille. Enten jeg traf dem paa gaten eller hjemme i mine egne omgivelser, gav de mig altid indtryk av at være gode, ja endog meget gode. De hilste hinanden ad med smil og venlig tale, trykket hinandens hænder, veiledet og raadet hverandre. kort sakt: de opførte sig i en hver henseende som snille og gode mennesker.

Helt rimeligt, de trodde jo alle paa gud, hadde mor fortalt.

Nu tror jeg det ikke længer. Jeg tror ikke de tror paa gud fuldt og fast. For naar jeg ser, hvorledes de lever og hvorledes de opfører sig mot hinanden, da kan jeg ikke længer tænke mig muligheten av, at disse mennesker tror paa en gud, der er algodheten og kjærligheten selv.

Deres opførsel fortæller det ikke.

— Jeg har fundet ut, at troen paa gud ikke forplikter nogen til noget. En rektor Kroll*) kan rive hjerter ut og sønderbryte sindets fred; en John D. Rockefeller og Morgan kan, ved sluhet og paa bekostning av medmenneskers slit og slæp, tilvende sig den ene million efter den anden, og allikevel være like gode troende for det. Man kan være tyv og kjeltring og hvad sjofelt man vil, uten at det spærrer en adgangen til at tro paa gud. Troen forplikter en altsaa ikke.

Et stykke længer er jeg kommet i dette anliggende. Jeg er kommet til overbevisning om, at menneskene aldrig trodde paa gud. At de aldrig hverken gav sig hen i ham eller fulgte ham. Men at det altsammen er en indbildning, en kimære, eller i heldigste fald en falskhet.

Menneskene fandt aldrig gud. De søkte ikke efter ham, men efter nydelser i himlen; efter liv og glæde i paradiset, i stedet for her paa denne jord, hvor de av deres gud var anviste til — ikke at finde det, men at kjæmpe sig frem til det. De gav sig i støvet, ventende paa paradiset. De gav sig selv og deres børn ikke den minste tanke. Og deres verden blev et litet troldenes møtested i fjeldvæggen. Deres hjerter og sind syknet hen, fulde av forargelse og styghet. Det er paa det samme utviklingstrin menneskene staar i dag som de stod dengang i deres livs aarle morgen, da de skjøt med

*) Karakter i Ibsens "Rosmersholm".

bue og pil, og da de staket sig frem mellem sivet i uthulede træstammer. Alt er taget i søkenet efter nydelser, efter liv og glæde i paradiset.

Der maa gjøres noget, finder jeg. Der maa arbeides! Alt hvad er stort og skjønt og ædelt i menneskene vil ellers gaa til grunde. Jeg vil virke for sandheten, for alt der vil jage løgnen og feigheten paa flukt. Hvad jeg formaar at gjøre med de midler, der staar i min makt for at holde menneskene tilbake til jorden,, til livet, til børnene og de tusinder av ufødte slægter, der skal arve denne jord efter os — det vil jeg utføre. Jeg vil kalde dem til bevidsthet om deres tjenester og plikter som mennesker. Jeg vil raape det ind i deres hjerter og sjæl. — Jeg vil vise dem, hvor de staar.

Det er ingenlunde min mening med dette at prøve paa at reformere verden og menneskene. Jeg skal aldrig komme til at slaa som reformator eller moralist for andre. For det lar sig ikke gjøre mer. Men jeg kan gaa rundt og vække, kalde frem i folks hjerter og sendt livsglæde, mot og tro paa deres egne kræfters muligheter. Høine og forædle dem ved deres egen vilje og kraft, det skal jeg gjøre forsøk paa. Det er tillige ogsaa det eneste, som der nu er behov for.

Men idet veien tilbake til troen paa gud er spærret, er en venden tilbake til gud umulig. Menneskene vil derfor mer og mer føle det at staa alene, og at avgjøre deres egne anliggender efter beste skjøn og fornuft. Og her maa indskjærpes hos dem en kraftig opfordring til dem, om at vende deres øine bort ifra paradiset og dets glæder, og i stedet se hen til dem selv og deres egne jordiske problemer. En henstillen til dem, om at lære og forstaa deres eget daglige stræv saaledes, at det hver dag kunde bringe dem et skridt nærmere maalet — den høiest mulige grad av lykke og velvære, en saadan henstillen er for nærværende av mere virkelig gavn for deres sande velvære, end al verdens presteprækener i et tusind aar.

Det er den beste religion som gis for tiden.

Strævet efter at opnaa den høiest mulige grad av lykke og velvære maa anlægges paa et brett grundlag. Maa omfatte alle mennesker og være basert paa det faktum, at velvære og lykke er en ting for alle. Fremsat som et spørsmaal for en hver at besvare, lyder det:

"Hvilke former for socialt liv sikrer et git samfund i særdeleshet og menneskene i det hele tat dn høiest mulige grad av lykke og velvære? Hvilke former for socialt liv tiltaler denne grad av lykke og velvære at gro og utvikle sig kvantitativt, saa vel som kvaliteten?"

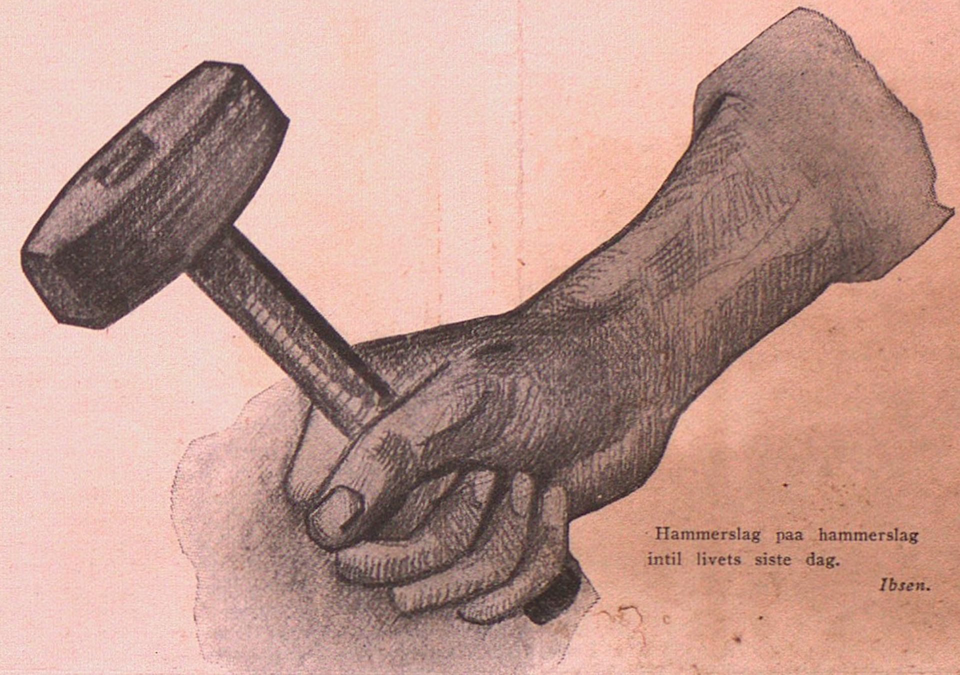
Med et saant spørsmaal er folket i vor tidsalder utrustet med en praktisk religion med overkommelige opgaver.

REVOLUTION.

Forandringerne i menneskesamfundet foregaar sakte og jevnt, men der er ogsaa tider da de gaar for sig meget hurtigt. Dette hænder særlig, naar folkene i lange tider har vært holdt nede i uvidenhet, fordomme og falske forestillinger; naar de er blit utpint og nedtrampet av grusomme despoter og parasiter. I lange tider har de sultet og litt vont, og har de trøstet sig paa haabet. Men taalmodigheten har tilsist bristet. I en stille time, da deres herrer minst ventet det, har de saa reist hoderne og rystet despoterne og snyltedyrene av sig. I en to tre, ved hjelp av revolutionen, har de opnaadd, hvad de vilde ha opnaadd, hadde de ikke vært hæmmet og hindret i den frie utførelse av deres virksomhet.

De kvikke forandringer i samfundet har sin plads blandt naturens love, like saa vel som de mere sakte. I menneskesamfundene bevidner de, at nye anskuelser og forestillinger har vundet rotfæstelse hos folket, og at nye og bedre maater at arrangere og organisere deres økonomiske og sociale liv paa, er utarbeidet hos dem og vil ogsaa avløse og træ i stedet for de gamle, der er blit forældet og ubrukelige.

HAMMERSLAG

Hammerslag paa hammerslag
intil livets siste dag.
Ibsen.

HAMMERSLAG — Organ for sprædelse av anarkistiske ideer og tanker, utkommer og kan bestilles hos Johan Hellum, 964 John St., Seattle, Wash. Pris i U. S. 50c aaret. Forsent til Norge kr. 2.00. Utkommer maanetlig.

No. 2. Novem ber 1911.

.. OM FORANDRINGER I VORE .... SAMFUND.

Om vi levde i en verden der var fuldkommen, under en samfundsform, der ydet alle frihet, retfærdighet og ret til at leve, d. v. s. ret til at erhverve sig sit utkomme; hvis institutioner var præget av broderaand og menneskekjærlighet, var stemplet med den storsynthet der anerkjender alle uten undtagelse, anerkjender alle som mennesker der har krav paa aa leve — ingen behøvde da bry sine hjerner med livsspørsmaal og samfundsproblemer, men kunde enhver føle sig glad og fornøie sig av hjertens lyst.

Men i en slik verden lever vi imidlertid ikke desværre. Ikke endnu. For er vi ikke endnu kommet til det stadium av vor utvikling, da vi sorgløst fornøier os og glemmer alt. I det hele tat mener jeg, at den verden vi lever i er av en beskaffenhet, der ikke skal opfordre nogen til at gaa i cirkus eller i varietehuse for aa more sig over beriderskers og linedanserinders kunst. Der er graat og tænders gnidsel i den verden vi lever. Og i en saan verden skal der arbeides og kjæmpes! Uopholdelig, ut over al uendelighet. Saa længe der blot er noet at arbeide og kjæmpe for.

Kræfterne skal prøves, viljerne maales — brytes mot hinanden, slag i slag som naturelementerne i sin vildeste forfærdelighet. Men der skal ogsaa av og til komme solskin og fred.

Naar en folkebevægelse er avsluttet, en kamp brakt til ende og noet stort og godt opnaadd, da skulde der holdes hviledag for aa samle nye kræfter og for aa lytte til og lære av visdommen den store taushet holdes skjult i løndom. Der vilde da komme skjønhet over det hele, en skjønhet like som den, der en sommermorgen kaster sin charme over landskabet efter en stormfuld nat. Glæden vilde fylde vore hjerter og lægge smilet paa læberne, akkurat som det krystal hvite dug i morgenstunden lægger smil paa mark og eng og blomst og blad og faar al denne bedaarende skjønhet til at vugge

sig og juble av glæde over den henfarne nats fæstlighet. Og med den opvaagnende sol reisende sig i horisonten, stiger op i mot det klare himmelhvælv glæden over grvende dag.

* * *

Det er i en forsømt verden vi børn av det tyvende aarh. lever. Det er i en verden, hvilken sætter idioti, sjofelhet og plattenslageri op i høisætet. Og raaskapen og ukristeligheten dominerer den og dens indvaanere. Der er hos disse ikke følelse av ansvar overfor hinanden, ikke heller eksisterer hos dem noet saant som plikter og tjenester mot deres slægt, mot deres medmenneskei. Der dødes og dræpes, og genierne glimrer paa toppen av likdyngerne, lærer Vigeland os.

Livets porte staar stængte for dem der ikke har penge at kjøpe sig ind, og der tillates, indenfor de civiliserte samfunds mure millionerne at gaa i hundene, fordi de ikke har kræfter nok til at vaage sig i kast med møien at tilkjæmpe sig det magre livsophold, det daglige brød — dette fattige liie, der i vor mening er det minste et hvert menneske burde være berettiget til og sikret, allerede fra føtslen av.

Over kontrasterne og uskjønheten i tilstandene tænkes ikke. Uskjønheten, elendigheten og fattigdommen er guds forordning, er en side av tilværelsen der stedse vil være til hos os. Og med den besked begir man sig til ro i god samvittighet.

Nei, helt simpelt staar saken slik: dem, der er uten bekymringer for utkommet og som har hjerner og alle betingelser for aa kunne tænke klart og riktig — de tænker ikke paa de øvrige av deres medmennesker, der er denne hærskare uten brød. Ikke det minste. Antagelig fordi selv er de mættet, er de glade og tilfredse i deres malmhjerter, paa trots uhyggen og smærteligheten rundt omkring dem.

Deres tanker er langt væk i fra denne verden.

De kaster sig over videnskapelige opgaver, hvis gjenstand er de ligegyldigste ting av verden, som aldrig vil faa nogen værdi i folkenes kampe. Og i deres forsøk paa ærlighet forvandler de de minste spørsmaal til de største problemer. De klareste ting blir de mest haabløse floker.

For disse mennesker er floraen paa Jupiter og Konakerne paa Mars og andet saant for tiden uviktigt av mere interesse og viktighet, end spørsmaalet om. hvorledes millionerne lever, hvorledes de bør befries og reddes fra undergang.

* * *

Den ting at faa etableret i samfundene en ordning, hvorunder en hver opnaar at skaffe sig sit liv og brød er ikke et haab og en vakker drøm som aldrig lader sig virkeliggjøre, men et problem som i sin løsning er tusind gange simplere end f. eksempel flyvning i luften med maskiner tyngere end den. Problemet skal løses og idealet se sin virkeliggjørelse paa jord, ikke om 500 aar, men i den umiddelbare fremtid!

Hvorfor man endnu ikke har faat en ordning i stand i samfundene, der yder alle mennesker retfærdighet, frihet og likhet i adgangen til livsmidlerne, kommer ikke av, at problemet er saa umulig, men av, at de smarte menneskebarn som idag har muliggjort luftseilads og traadløs telegrafi og som dagstøt overrasker verden med nye og større saadanne vidundere, hidtil ikke har tænkt det minste paa saken. — Tror man ikke, at disse mennesker der har den skat i deres eie, der er aarhundeer lange erfaringer og lærdomme, naar tid kommer, vil løse den opgave der har været folkenes drøm i tidsaldre av ufrihet og undertrykkelse? Jo problemet vil løses. Skal løses!

Vor tilværelse paa jord kan gjøres stor og rik og lys, like saa gjerne som den nu gjøres liten, lav og mørk. Verden kan fyldes med gode mennesker, med kjække livsglade mænd og kvinder, like saa gjerne som den nu fyldes med sjofle best, der er skygger av disse; som korrupter og forsimpler omgivelserne ved deres eksistens. Vi kan anrette tilværelsen for os slik, at det blir mulig for alle at skaffe sig ubetinget og sikkert utkomme, et utkomme som ikke blot skulde være maten og den varme dyne, men ogsaa det der høiner og fornobler og gjør en livet værdt at leve.

Nu er der en smærte og pine for de mange; for de faa velhavende og rike en endeløs fortærende kjedsomhet, der dræper al deres livslyst og virketrang; men det kan alt sammen forandres. Hvad tid som helst vi bare ønsker det og vil ta fat kan forandringen i vore samfund finde sted.

KVINDEN SOM JEG SER HENDE.

"Jers er et samfund av
pebersvend siæle —
I ser ikke kvinden."

Som jeg en dag i al stilhed paa gaten gik og tænkte paa disse ord af Ibsen blev jeg plutselig fra fortauget skubbet til side, langt ut i rendestenen av en svær maskin av et kvindemenneske, jeg med sikkerhet antok maatte være en av de ledende aander i kvindesaksbevægelsen her ute ved Stillehavets kyster. Alt henhørende til hendes drakt, gang, holdning, opsyn — alt syntes at fortælle det.

Hun bar ensfarvet mørk graa bonjour med opslag paa ærmerne som var herremæssig sydd og tilsnittet. Skjørt av samme farve og i stil med bonjouren. Om halsen, som var lav men fet laa en hvit renstrøken krave, hvortil fæstet et røtt slips. Og hodeplagget, der ikke stod det minste tilbake for det øvrige i enkelhet, utgjorde en bløt hat som den, der brukes av brevbærerne og av soldater av visse vaabenarter i den amerikanske arme. Den var høist enkel; jeg tror den gjaldt for aa være en reform paa

hatternes omraade — blottet som den var for fuglevinger og dyrehaler.

En stor og virkningsfuld paraply holdt hun opslaat over sig. Hun bar den fast i sin haand, høit paa skaftet. Og hver den som møtte hende veg tilside ut i rendestenen for ikke aa faa sine øine stukne ind av paraplyens skarpe spitse.

Hun gjorde et vældig indtryk paa folk. Hun gav indtryk av at være kvinden, for hvem der skulde vises underdanighet og respekt. Hun var kvindesakskvinden, som forlanger rettigheter og alt dette av manden, dog uten selv at stille sig paa like fot med ham.

Var det slik som denne kvindesakskvinde jeg hadde set hende, der opholdt menneskeslægten og dens lille jord? — Hun, der gav vore børn livet og som nedla i hvert deres lille hjerte en gnist av haab og tro paa tilværelsen; hun der tæmmet mænds vildhet og var medvirkende faktor i alle deres foretagender og i muligheten av lysere tider paa jord — var hun slik som hin kvindesakskvinde, der hadde støt mig ut i rendestenen?

I kvinden hadde jeg set min glæde og tro paa livet, min stolthet og det eneste jeg aktet her i verden. Hun hadde lekt i mine tanker og spilt i min sjæl. Rørt mit sinds dybeste alvor i drømme saa lyse og fagre.

— Som hun er en vakker sommerdag, naar hun kommer trippende i solskinnet mellem blomster og busker, med smil om mund og med et hav av straalende overstrømmende livsglæde fra underfulde øine. der blinker og lever og er med — saadan hadde jeg set hende. Som en blomst der aander og dufter og aldrig dør, aldrig visner, aldrig taper sin ynde, aldrig mister evnen til at kaste solskinnets smil rundt omkring sig — slik hadde jeg set hende.

Hun var en blomst som aandet av vellukt. Hun var roser strøet paa jord. Roser som synes at være til for aa tørre taarer og læge hjerter. Ildne i dem, bygge i dem! Alt av stort og skjønt og godt.

Roser som bedaarer og tiltrækker ved sit væsens skjønhet og ved alt det vidunderlige betagende, som er tausheten og den store fred — det, alle der bor i en verden av hat og forfølgelse og av uskjønhet altid fandt, kun hos denne ene,, hos hende der satte os ind i verden.

Og de kom til hende,, alle som var syke og dødstrætte efter et fortvilet jag efter lykken i en hjerteløs verden, der stod lukket for dem. Opgitte og helt over-sig-givende kom de.

I sorg og fik trøst, i fortvilelse og fik raad. Hun var den som i livskampens motgange som i dødsstundens angst var alles favn og alles haab.

Alle kom de til hende. For hun gav ut av sin sjæl og tok dem alle til sig, ind i sit hjerte. De kom til hende, fordi hos hende fandt de hvad de hadde søkt efter og længtet efter, men aldrig fundet i kjærlighet tilgivelse, trøst, venlige ord — alt dette som er evnen til at bringe menneskenaturen til at skue opad mod tinderne, løfte den mot lyset og livet og den store fred.

PETRONIUS.

11te NOVEMBER 1887.

1887 var fuldt af uroligheter og begivenheter og blev et mærkesaar i folkenes historie over den hele verden.

4de Mai hadde en stor mængde mennesker samlet sig paa høtorvet i Chicago for aa gi sin indignation tilkjende og protestere mot et morderisk angrep paa streikere politiet hadde gjort sig skyld i. Møtet var aapnet i god ro og orden, og ingen uroligheter hadde fundet sted. Plutselig rykker en politistyrke paa 200 mand ind paa platsen og bringer frykt og forfærdelse blandt de forsamlede, som lytter til talerne. De hugger ind paa mængden, som var denne en flok farlige vildsvin. — Et øredøvende smeld høres, og den store plats er i et nu skuet for den forfærdeligste panik.

Over alt sees skrækslagne ansikter, kvinder som seiner om, blødende mænd, saarede politiofficerer og her og der halvdøde menneskekroppe liggende næsegrus i marken, forbløtte, bevidstløse eller nedtrampede av masserne i vild flukt.

Hvem kastet bomben? Hvem skulde bære ansvaret for det skrækkelige som var hændt?

Det var almindelig mening, at anarkisterne hadde sat ondt blod i folket og hadde forledet dem til opsætsighet og motstand mot deres herrer; de skulde derfor nu hjemsøkes med gjengjældelsens sindsvakhet. Dødes! Og virkelig, efter at ha anvendt og uttømt alle midler der stod i herrernes makt for aa skaffe beviser mot 8 mænd, der ikke hadde det minste med den fryktelige hændelse at skaffe, dømtes de endelig til at hænges.

11te November rulledes tæppet ned for den tragedie, hvis umenneskelighet rystet den hele civiliserte verden; hvis forfærdelighet hvert aar siden efter brakte skuet tilbake i folkenes erindring som et minde, om hvilket der altid vil staa skræk og gru.

* * *

Hvad han var og ikke var han som kastet bomben, det interesserer os ikke længer at vite. Derimot interesserer det os meget at kjende til de omstændigheter, der

var medvirkende i det ulykkelige øieblik. Manden var kanske i 9 blandt ti tilfælder en blandt de tusinder fortvilte samfundet har forsømt gi liv og brød, og for hvem intet haab gis mere.

— Lenet mot gitret om seiersmonumentet, der pryder Trafalgar Square i den vældige og rike by London, staar en ynkelig utseende mand, med hungeren og forkommenheten teinet i sit bleke ansikt. Han lytter til talerne som henvender sig til hærskarer av arbeidsløse der har samlet sig rundt om monumentet. Der hviler noet haabløst over ham. Maaske er han meget sulten og træt og kjed af alt sammen. Kanske har han ikke siden foregaaende dag smakt en brødkrumme.

Han lytter til de velklætte og intet-manglende-utseende mænd neden under ham, som han selv har vært med om at sætte ind i parlamentet og i bystyrerne. De taler til ham og de tusinder andre der er kommet for om mulig at faa en haandsrækning, en anvisning paa, hvorledes de skal kunne opnaa at stoppe deres bitende hunger.

De taler til hærskarerne av arbeidsløse om socialismen, om hvad de har "drevet igjennem", om hvorledes de bør stemme for aa undgaa arbeidsløshet osv. — taler om ting som i øieblikket ikke angaar dem det minste. Herregud, det er jo brødet disse tusinder vansmækter efter.

Alting saa haabløst ut for den bleke mand ved gitret. Ingen utveie — bare snak ut av det overflødige velfyldte maver gir. Og hans tanker farer hen, langt hen; søkende, speidende! Kanske tænker han i øieblikket paa den gode kommunardinde Louise Michel, hun som altid færdedes der, hvor der var nød og som altid kom med velsignelse med sig.

Han mindes hende engang i Paris som hun passerer en klynge arbeidere, der raadslager sig i mellem, hvorledes de skal kunne erhverve sig noe aa spise. Hun hører om deres hunger og behov og kan ikke for sit hjerte forlate dem, uten at ha git dem sin bistand. Der maa findes en utvei, der skal! — Hun leter i sin hukommelse, tænker sig om, men nei. Saa kaster hun et forskende blik ned gaten med de smaa faldefærdige hytter paa hver side, og der lysnes plutselig op i hendes furede ansikt. Paa hjørnet der henne er en bakerbutik —! der er adskillig brød i den. Tag det og spis det. Bakeren vil leve like godt for det, desuten vil han i morgen tidlig ha en ny forsyning brød bakt op. Saa hvorfor ikke gaa og mætte sig! I behøver jo ikke røre hans pengeskuffe eller ødelægge noe for ham — kun ta det brød I selv har vært med om at frembringe og som I nu saa høilig trænger.

Og efter dette raad stormet mændene ind i bakerbutiken og forsynte sig av brødet.

Hvorfor taler de velklætte mænd der nedunder om ting for mig saa likegyldige og fjærnt væk? Hvor deres tale dog er nytteløs og tom, grubler den bleke. Hans taalmodighet er nu uttømt. Han har intet mer at vente, intet mer at vinde.

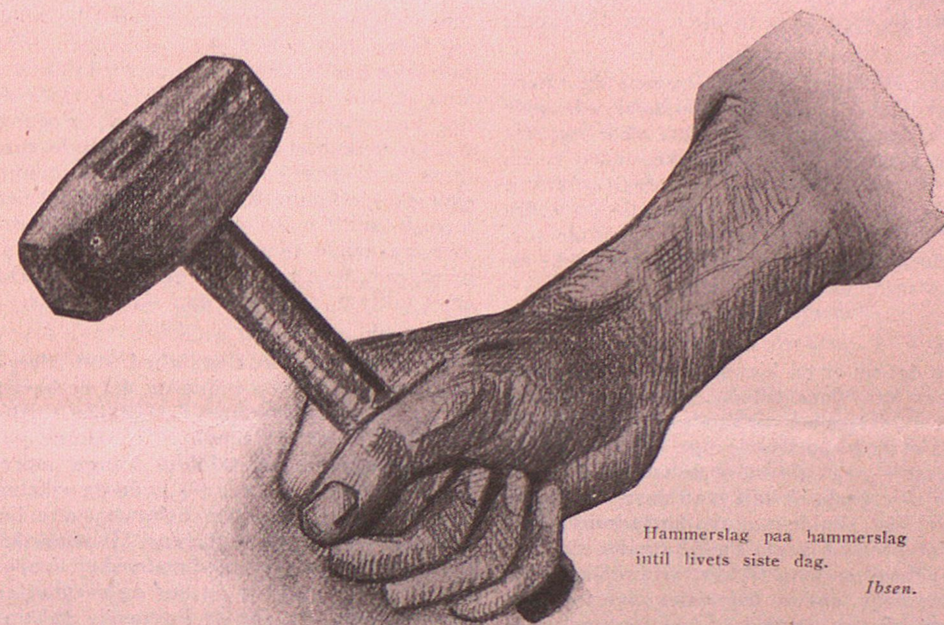
Et fryktelig knal lyder; den bleke mand falder fra gitret mot jorden; forvirring, skrækslagne ansikter, flyktende menneskemasser, hvinende hyl og skrik, blinkende revolvere, piskeslag, mænd og kvinder og børn utaander. Trafalgar Square er lutter graat og tænders gnidsel.

LITTERATUR MOTTAT.

John Veiby
SUNDAY LABOR
(En psykologisk livsskildring.)
Pris en dollar postbetalt.
P. O. Box 294, South Bend, Ind.

HAMMERSLAG

Hammerslag paa hammerslag
intil livets siste dag.
Ibsen.

HAMMERSLAG — Organ for sprædelse av anarkistiske ideer og tanker, utkommer og kan bestilles hos Johan Hellum, 964 John St., Seattle, Wash. Pris i U. S. 50c aaret. Forsent til Norge kr. 2.00. Utkommer maanetlig.

No. 4. **February, 1912**

Liv og brød for alle!

Det er bevist og erkjendt som en kjendsgjerning, at menneskene i dag er naadd saa langt frem i utviklingen av dens arbeidsmethoder og tekniske hjelpemidler for tilveiebringelse av dens livsfornødenheder, at det nu er dem mulig at kunne producere disse med saa faa arbeidskræfter og paa saa kort en tid, at det for 100 aar siden vilde ha forbauset selv den dristigste drømmer at høre derom. Især har jordbruket i de senere aar gjort store fremskritt.

Man faar et begrep om, hvad man kan hente frem av jordens skjøt, naar man hører om de resultater, hvortil Teodor Hertzen, gjennem anstillede betraktninger med hensyn til jordens afkastning er kommet til. Han anslaar, at det nu efter nye og moderne dyrkningsprocesser kun vilde behøves 220,000 Mand for at avle tilstrækkelige mængder af jordbruksprodukter for Østerrikes 22 mill. indbyggere. Og Hans Jæger reiner, at en femtedel af den civiliserte verdens mandlige arbeidskraft nu er tilstrækkelig til, paa et jordomraade, omtrent dobbelt saa stort som Frankriges nuværende dyrkbare jord at kunne producere alle de jordbrugsprodukter, saa som korn, grønsaker, kjøt, flesk, æg og frukt som hele den civiliserte verdens befolkning vilde behøve. — "Under et hvert klima, en hver akerbund og hvor som helst vi ønsker, kunde vi nu hente frem af moder jord," sier Krapotkin. Og naar vi betænker, at det endnu knapt er 25 aar, siden amerikaneren Campbell forbauset verden ved at forvandle umaadelige vidder af tør jord i de amerikanske mellem vestlige stater — fra at være bare ørkener til aa bli de fruktbareste kornmarker, ydende optil 60 bushels af hvete pr. acre, maa et saant resultat, opnaaet paa saa kort tid i sandhed kaldes storartet. Men interessen for jord-

bruket er av ny dato og har derfor en utvikling foran sig der sikkert vil bringe flere og større overraskelser — saa trots vi allerede nu er kommet saa vitt, at vi kan avle jordbrugsprodukter ret i vore kjældere og fremstille jord af kemikalier, om det skulde knipe.

Til sist vil jeg nævne, at mens de amerikanske bonanza farmere tidligere udsaadde halvanden bushel hvete pr. acre og fik deraf magre 15 bushels tilbake, utsaar de nu paa samme grundflate kun saan omtrent en 20 pund, hvoraf de høster ikke mindre end 60 bushels! saa man vil se, at de forventninger vi sætter til jordbruket ikke er overdrevne og uden grund.

* * *

Da det nu er en kjendsgjerning, som ikke længer kan slaas tilbake, at menneskene i løpet av det sidste aarhundrede har udviklet deres evne til aa frembringe alle de ting de behøver — saa enormt, at de nu, fra den tekniske side praktisk talt maa anse matspørsmaalet løst, skulde man tro fattigdomsspørsmaalet hermed ogsaa hadde fundet sin løsning; men ser man til sin forfærdelse staar menneskene endnu fremdeles overfor den samme dystre forteelse fra gammel tid, denne:

Der sultes! — over al jord, i hver en krok af civilisationen — over alt hvor der blot findes regjeringsmaskinerier, pengesystemer og privat eiendom. Institutioner lavd av de faa for de faa til aa udplyndre de mange med.

Man mætter sig af affaldskasserne; man overfalder, myrder og røver hinanden for aa komme besiddelse af noen faa fattige matbiter — ikke bare i London og andre saanne store byer, ikke bare i Italien og Rusland; men ogsaa i slike smaa tynt befolkede land som vort Norge. Hvorledes var det vi kom til aa dra hit over i en fremmed verden? Jo, naar vi erindrer os riktigt, saa var det fordi vi ikke kunde leve der heller paa almindelig folke maner. Og tænk paa det, I sønner og døtre av Norge, som gaar omkring og taler, i et sprog som ikke er deres eget, om en "fædrenearv"! Tænk litt over hvorledes det var og endnu fremdeles er i den by eller bygd, hvorfra I kom, I, som ruser eder med: "By the light of the silvery moon," og som elsker alt som er norsk! Vil I mindes I løp omkring i skog og mark der hjemme i en bukse som var botet mindst 20 gange; at I bode i hytter med aabne, gjisne gulv, og at I spiste eders brød kun to gange om dagen?

— I Kristiania er kampen for tilværelsen blandt mængden endnu slik som skildret av Christian Krogh i sin bok "Albertine" fra 80 aarene. Kun ser man mor Kristiansen mer indskrumpet og bøiet end før. Edvart sitter paa en stol i et hjørne av det lille mørke rum og hoster op — opætt af tæring indvendig, og Albertine maa fremdeles holde sig inden dørs hele 3 uker ad gangen, fordi hun ikke har 10 kr. aa løse ut sin kjole med som er hos pantelaaneren — paa trots alt det hun syr. Og betænk dog engang: Norge er ikke et av de fattigste lande, men et av de rikeste! Ikke blot to mill. mennesker skulde kunne finde sit livs ophold der, men 10 mill.! Og de skulde ikke behøve leve fra haand til mund, som de 2 mill. nu lever, men leve i overflod som konger! Det er et faktum, som ikke kan slaas tilbake.

Men nu spøres der:

Hvorfor skal en elendighed som denne eksistere iblandt os, endnu da det er bevist, at det produktionsapparat vi i dag raader over faktisk er stort nok til aa kunne yde en folkemængde mangfoldig gange større end jordens nuværende — godt og rikeligt udkomme, uten at noen behøver nære bekymringer for morgen dagen? Hvorfor skal store masser av vore medmennesker behøve gaa uten mat og klær og hus og varme i en verden som vor, der er bugnende fuld av alle disse ting? Hvorfor!

Naar livets fornødenheter forefindes i overflod hos os, mens folkene desuaktet endnu fremdeles gaar og sulter og li'r savn, er grunden hertil ene og alene kun den, at folkene staar avskaarne fra aa forskaffe sig goderne — at de er fravristet den uavviselige ret de har til aa opnaa de ting de absolut behøver og maa ha for aa kunne leve — av en bande kjeltringer, der mener, at mat og klær og hus og varme er ting kun for dem, der har penge at tilkjøpe sig dem.

Under det komplot man kalder statsstyre har folkene mistet deres ret til aa leve. I de saa kaldte "ordnede samfund" med lov og ret, pengesystem og privat eiendom, er masserne blit fralurte deres brød fra munden. Derfor sier anarkisterne, som ser at bedrageriet ikke kan retfærdiggjøres ved at der sættes et nyt set dagdrivere i spitsen for statsmaskineriet:

Væk med den bande røvere, der under foregivende av at de styrer os, tvinger os ned i en tilstand af armod og sult, da vi mister al vor menneskeværd og blir bestialske. Væk med den private eiendom, med regjeringen, kirken og alle de idiotiske institutioner, der kun hæmmer os i vor marsch fremad og opad og umuliggjør os aa leve livet slik vi burde og skulde.

Op til kamp mod de ødelæggende kræfter i vore samfund!!

Svar til Petronius.

Af Petroniuses artikel i Hammerslag for November 1911 — kan jeg se, at han er en drømmer. — Drømmende om Nutidens problemer med de som barn indprentede, medfødte idealer.

Jeg skulde like at vække ham op til dagligdagse faktaer.

Sæt en pendulum i bevægelse — og den vil for en tid svinge saa langt, som den kan række — fra den ene Side til den anden; — men efter en stund vil den gradvist gaa sagtere og sagtere — og til slut holde sig just i midtpunktet mellem de to Sider.

Saa ogsaa med kvindesaksbevægelsen. — Ligesaa meget som vi i alle disse aar har været undertrykte og holdt i uvidenhed og i baggrunden, ligesaa meget vil vi øieblikkeligt, som vi lærer at kjende og føle vore lige rettigheder med manden — for en tid gaa til den yderste modsats.

Den kvinde, som indignerte Petronius med at skyve ham ud i rendestenen, er kun et exempel paa de velmenende, men desværre ilraadede kvinder i kvindebevægelsens "nyfødthed", medens "bevægelsen er i bevægelse." Men derfor behøver hun ikke at være et eksempel paa, hvad vi kjæmper for at gjøre kvinden i fremtiden.

Heller ikke er vi alle, som hende — nu. Hun er kun et af midlerne mod maalet. — Ubehagelig til mange — muligens — men hjælpende fremad i følge fin forstaaelse alligevel.

Det er forbandet trættende ,at kun agere og blive behandlet som en blomst, det ene aarhundrede efter det andet, og kun være paa Jorden for at se sød ud — og dufte behageligt; — eller for at sætte børn ind i verden, som meget sandsynligt helst vilde blive sparet den mange gange tvilsomme ære, hvis vi bare kunde spørge dem først.

Det er en fornærmelse mod vor intelligens, at vi idag skulde være tilfredse med hvad vore mødre, bedstemødre etc etc. fandt tilfredsstillende.

Vi ville da have staaet stille i alle disse aarene — medens altingen ellers har gaaet fremad.

Naar vi ved, at vi har legemer, som er bygget, passende til langt større ting, med vore tanker, hjerner og lemmer, end blomsten med sin stilk, blade og lugt.

Jeg er en større troende paa kvindens rettighed til absolut frihed, i politik, kjøn og alle andre ting, end mange, som jeg har mødt; men jeg har aldrig gjort noget oprør paa gaden — eller bleven arresteret for den sag; — heller har jeg aldrig (djævelen bevare mig derfra) iklædt mig en saadan dragt, som Petroniuses "veninde" havde paa.

Derimod elsker jeg blomster og pynt i lange baner; — og holder ligesaa meget af at pynte mig selv i "stas og fjas" af dagens nyeste mode, som nogen af mine søstre i tidligere dage gjorde. Jeg gjør det med frihed og aabenlyst — og giver ikke en døit for hvad folk siger eller tænker, — hvorimod de vovede ikke at tænke, at deres "sjæl" var deres egen en gang.

Hvilken tilstand synes mest misundelsesværdig?

Vaagn op! Vaagn op, Petronius, — og se min fine nye muffe. "Ydi".

"Ned med presterne!"

Under denne overskrift læses i "Verdens Gang":

En brevskriver til "Politiken" fra Brussel skildrer den voldsomme agitation mod klerikalismen, som utfoldes af studenterne i Brussel. Lørdag var der store studenterdemonstrationer ved det nylig afslørede Ferrermonument.

I et antal af 500 samledes studenterne ved Université libre med sine faner paa Grande Place. Mens musikken istemte studenternes krigssang "A bas la calotte!" (ned med presterne) satte toget sig i bevægelse. I spidsen gik fire studenter, som bar en hvit duk mellem sig og op i den udspændte duk laa en stor dukke forklædt som katolsk prest; under marsjen strammet de fire studenter ustanselig duken, og for hver gang gjorde dukken et himmelspret og faldt atter ned i duken. Syngende, saa det hørtes over halve Brussel drog studenterne arm i arm gjennem gaterne, hvor al trafik stanset og mængden hilste toget med tilrop og jubel. Fra vinduer og balkoner kastede damer blomster ned til de unge mennesker, som hilste tilbage ved at svinge sine sorte og hvide fløilshuer.

Foran Ferrermonumentet holdt processionens Ordfører en flammende tale mod "den fordummelse og det tyranni, som utgaar fra enhver kirke over hele jorden", og "Aa bas la calotte" blev atter sunget.

Saa spredtes studenterne, og tilbage stod det blomstersmykkede Ferrermonument, den unge mand, som bare eier sin nøgenhed, men som høit løfter sandhetens fakkel.

* * *

Saa vidt vi vet, er der ingen blandt aviserne her i landet, som har dristet sig til at meddele nyheten til sine læsere; men det var jo heller ikke ventet av et folk, som aldrig tillader aandens friske vindblæst at rense og forme Luften rundt omkring sig.

Til det ovenstaaende skal vi tilføie, at vi

kun finder det ret og riktig av den studerende ungdom aa optræ paa en saan maate som de har gjort over for prestevælget. Det er fuldstændig paa sin plads og i naturens orden, at de som modne, fuldt ansvarlige mennesker overfor sine handlinger — protesterer og gjør alt hvad der staar i deres makt for aa stanse, tvinge tilbage og forhindre videre udfoldelse af den barbarisme og det sorte idioti, som drives av presterne mot den frie tanke i aandslivet.

Den ting at uttrykke sin indignation overfor noe, er et fænomen i menneske naturen, som i sin forklaring er like saa simpelt som det at bryte ut i ufrivillig latter. Likesom man ler og er nødt til aa le, naar man paa gaten ser en dame, til eks. med høit opløftede skjørter og med hatten en fjerde del ute av sin rette stilling paa hodet; eller man paa varieteen ler af en bajas, fordi han gjør et indtryk paa vore hjerneceller, som er helt nyt og fremmet for dem — presis paa samme maate hæver sig i vore bryst en følelse af harme og indignation, hver gang vi ser medmennesker brutaliseres og li' smærter, fordi det at se eller høre medmennesker li'vont, er noe som støter vore naturlige medfødte menneskefølelser og som vi ikke kan taale.

* * *

Det maa oprigtig beklages, at det liv som den studerende ungdom i Europa utfolder, endnu skal være saa helt fremmet og ukjendt af de ungdomsskarer, der samler sig om læreanstalterne i et land som Amerika. For jeg er vis paa, at det vilde tjene til aa rense og lette luften ved mange Universiteter her, om ungdommen, som hvert aar søker hen til dem, vilde ta for sig et nyttigere tidsfordriv, end bare ball spil og pie-kapspisning.

Der er beviser nok for, at aanden ved mange universiteter og colleges staar paa et forfærdelig lavtryk — vore norske preste fabriker ikke undtagne — saa hvorfor ikke hamre den sorte idioti ut af dem!

Jeg skal her som passende slutning minde I norske mænd og kvinder, som er stolte af eders "fædrenearv", om et skjønt træk brakt ut i virkeligheten av et kollegium av bønder ved en "opdragelsesanstalt" et steds borte i Dakota: — Anstalten var som en gave fra et eller andet velmenende individ overrakt en byste af Ibsen, der blev mottat, takket for og av et eller andet, like saa velmenende individ opstillet i en eller anden Krok henne i Anstalten. Alting syntes hermed at være klappet og klart, men nu: en vakker dag har det ovenfor nævnte kollegium av bønder bestyrelsesmøte, og under dette bestemmes blandt mange andre viktige ting, at bysten av Ibsen maa fjernes, da den vil komme til aa virke "fordærvende" paa de unge ved anstalten. Tænke sig en slik fæl skribent som Henrik Ibsen!

Til læserne.

Grunden til, at vi ikke har utsendt noet nummer for Jan. er, at vi har været for overlæsset med arbeide, og det kan selv et litet blad som Hammerslag skaffe os. Jeg er alene, da jeg hver dag arbeider ute i byen, vil man forstaa hvad tid der blir til overs for det arbeide der er forbundet med bladet. Vi vil gjøre vort bedste allikevel, for aa faa det utsendt hver maaned som før.
